

بررسی اثربخشی آموزش‌های مدرسه در مزرعه بر رفتار مدیریتی کشاورزان (مطالعه موردی: تولیدکنندگان غلات و خیار گلخانه‌ای شهرستان‌های ورامین و پاکدشت)^۱

حمید شریعت‌زاده جنیدی^۲، سهیل رضائی^۳، هومن رضائی^۴

چکیده:

هدف اصلی پژوهش حاضر ارزیابی تاثیر روش مدرسه در مزرعه بر شیوه‌ی مدیریت تولیدکنندگان غلات و خیار گلخانه‌ای شهرستان‌های ورامین و پاکدشت است. برای بررسی اثربخشی دوره‌های مدرسه در مزرعه ۹۶ پرسشنامه از کشاورزان شرکت‌کننده در دوره‌ها از سال ۱۳۸۳ تا ۸۷ به بعد تهیه شد. نتایج حاصل از بررسی‌های آماری نشان داد که دوره‌های مدرسه در مزرعه در بین تولیدکنندگان خیار گلخانه‌ای باعث شده است تا مقادیر سطح زیرکشت، عملکرد و درآمد به ترتیب ۱۳/۷۳، ۳۷/۶ و ۱۵ درصد افزایش یابد. در بین تولیدکنندگان غلات نیز نتایجی مشابهی بدست آمد به طوری که سطح زیرکشت، عملکرد و درآمد در واحد سطح به ترتیب ۴/۱۶، ۲۱/۲۴ و ۱۶/۴۲ درصد افزایش یافته است. برای بررسی تاثیر این دوره (در بین تولیدکنندگان غلات در شهرستان ورامین) از رهیافت رگرسیونی استفاده شد و یک تابع خطی با متغیر وابسته مقدار مصرف سموم دفع آفات و سایر متغیرهای مستقل برآورد شد. نتایج الگوی رگرسیونی در بین تولیدکنندگان غلات نشان داد که در بین متغیرهای معنادار بر روی مصرف سموم، آموزش مدرسه در مزرعه بیشترین اثر را داشته است، به طوری که شرکت در آموزش مدرسه در مزرعه باعث شده تا مصرف سموم به طور میانگین حدود ۰/۶۹ لیتر در هر هکتار کاهش یابد.

کلمات کلیدی: مدرسه در مزرعه، اثربخشی، الگوی رگرسیونی، شهرستان‌های ورامین و پاکدشت، تولیدکنندگان خیار گلخانه‌ای و غلات.

^۱ این مقاله از طرح پژوهشی سازمان جهاد کشاورزی استان تهران با عنوان سنجش اثر بخشی دوره‌های مدرسه در مزرعه در بین کشاورزان شهرستان‌های استان تهران استخراج شده است.

^۲ کارشناس ارشد ترویج و آموزش کشاورزی و رئیس اداره ترویج مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان ورامین

^۳ دانش آموخته مقطع کارشناسی ارشد سیاست و توسعه کشاورزی از دانشگاه تهران

^۴ دانش آموخته مقطع کارشناسی ارشد اقتصاد کشاورزی از دانشگاه تربیت مدرس